

## Berlini ajánlat

### szegedi középítkezésekre.

— Tizenkilenc milliós építkezés. —

Mit épít a város az új évben? —

(Saját tudósítónktól.) Érdekes ajánlattal foglalkozott a városi tanács hétfőn délelőtt tartott ülésében. A berlin Westfälische Bau-Industrie Aktien-Gesellschaft ajánlatot tett a városnak, hogy az összes városi középítkezéseket hajlandó végrehajtani, megépíti a csatornahálózatot, a vízvezetékét, mindent, amit a városfejlesztés programja felölel. Arra is vállalkozik, hogy a terveket a részvénytársaság emberei készítsék el, ha azonban a város ezt nem akarná, akkor a mérnökség tervei alapján is kész fogantatni a milliós építkezéseket. Jelzi az ajánlat, hogy a társaság csupán hatósági építkezésekkel foglalkozik s erre a célra óriási tőkék állanak rendelkezésére. Az ajánlat szerint a szerződést a társasággal amortizációs alapon kötne meg a város. Ezután a következő négy kérdésre kér sürgős választ a részvénytársaság:

1. Milyen épületekre lenne a városnak szüksége és mikor?
2. Körülbelül mily építési összegeket képviselnének a szükséges középítmények?
3. Hány évre s mily törlesztési módokat proponálhat a város?
4. Mennyi a város vagyona, vagy egyébként mily fedezetekkel rendelkezik a város?

Ha a tanács — írják végül — esetleg még egyéb módokat is fölvilágosítást igényelne, a legnagyobb készséggel állnak rendelkezésére, esetleg a személyes tárgyalás fölvétele céljából szívesen küldenének megbízottat a saját költségükre.

Balogh Károly pénzügyi tanácsos terjesztette elő a tanácsülésen a berlini társaság ajánlatát. A tanács azon az állásponton volt, hogy a városi középítkezéseket csakis nyilvános versenytárgyalás útján lehet kiadni annak, aki a legelőnyösebb ajánlatot teszi. Ilyen értelemben válaszol a tanács a berlini társaságnak és felsorolja azokat a terveket, amiket 1914-ben kellene tető alá juttatni, továbbá amik a legközelebbi jövőben valószínűsíthetők meg. A tanács válasza a következő:

Hozzánk intézett soraikra tisztelettel értesítjük, hogy városunk által létesítendő középületek és közművek, a törvényeink és szabályainkban megengedett módon építhetők, ezek szerint a városi építkezések versenytárgyalás útján a legelőnyösebb ajánlattevő által végeztetnek. Egy általános, kivételre váró építési programmal ez idő szerint nem foglalkozunk, hanem a lehetőség és a szükség mértékéhez képest akarjuk városunk összes intézményeit és közműveit fejleszteni vagy újakat építeni.

Az 1914. évben építendő lenne: 1. a honvédtüzérlaktanya 2.200.000, 2. a vásárcsarnok 1.500.000 korona költséggel.

Kíváncsinos lenne még a legközelebbi jövőben

a következő közművek és intézmények létesítése: 1. új kórház építése 4.500.000, 2. a város végleges csatornázása 7.000.000, 3. második városháza építése 1.500.000, 4. új elemi iskolák építése 900.000, 5. belvárosi plébánia építése 300.000, 8. rókusi plébánia, rendőrség és orvoslak 380.000 korona értékben.

Ezen építkezéseket beruházási kölcsönből óhajtanánk végrehajtani, amelyet 50 évi törlesztésre vennénk föl.

Szeged városának lettári vagyona 70 millió korona, amelyben szerepel 70.000 katasztrális hold föld 7 millió korona lettári értékkel, mert a törvény alapján csak ily értékben vehető föl, a valóság pedig az,

## Solymosi Elekről.

(Saját tudósítónktól.) Kedden délután temetik el Solymosi Eleket, a Népszínház elhunyt művészt a Rókus-kórház halottas házából. A temetésen megjelenik Bpest egész művész-világa. A temetés Solymosi kívánsága szerint folyik le. A gyászszertartást Haypál Benő budai református lelkész végzi. Solymosi Sándor fölkerésére, aki szomorú gondossággal ügyelt arra, hogy minden az apjának utolsó kívánsága szerint történjék. A Népszínház előtt megáll a gyászmenet és Szirmai Imre az elhunyt koporsója fölött gyászbeszédet tart a pályatársak nevében. A temetést az Országos Színész-Egyesület rendezi és Solymosi Eleket a főváros által adományozott disztrikthelyen, a Kerepesi temetőben helyezik örök nyugalomra.

Rákosi Jenő kedves megemlékezést közöl Solymosi Elekről, halála alkalmából. Az értékes írást itt adjuk:

A régi Népszínház egyik oszlopos tagja, aki végigszolgált ezt az intézetet megnyitása napjától kezdve, ma meghalt a Rókus-kórház egyik udvari szobájában, ahol vagy ötödmagával feküdt. Ez a végső stációja is olyan volt, hogy szinte képe lett kiesiben az ő csapongó, nyugtalan szellemének. Jelentkezett a kórházban karácsony estéjén, fölveték a 33-as terembe, ahol vagy huszan feküdtek. Mikor másodszor jártam nála, már a huszonhármas teremben feküdt ugyanannyi ad magával. Tegnap voltam harmadszor ott s már az udvari szobában volt. Suttogva mondta: ez a legjobb szoba. Kevesen is vagyunk benne és amugy is csendesebb a többinél.

És megint szolt suttogva: a lábamat nem érzem, az jól van; lázam sincsen; de valami csuklásom van, azt nem bírom ki; abba bele fogok halni.

És kis vártatva újra suttogott: Az egyik nyugdíjam már esedékes; ha 15-ikéig élek, megérem a másikat is. Abból kifizetem a könyvemet. A fiamnak, aki szegedi színész, küldök kétszázat; ennyit el tud adni; magamnak hozatok százat; magának, lelkem direktorom, küldetek kétszázat. Adják el, egyebet nem tudok a fiamnak adni.

Ezzel fáradtan rám meresztette a szemét (jaj, hová lett belőle a néhai kómikus groteszk jókedve!) Kezet csókolott és én eljöttem tőle.

Mert Solymosi Elek, akinek mint színésznek óriás skálája volt, ilyen csapongó, nyughatatlan ember volt. Hivatásos művész volt, de gyakran azt a gondolatot keltette az emberben, mintha legkisebb gondja is nagyobb volna a színpadnál. Néhai Együd, a Népszínház jellemzője egy óráig festette

hogy ezen földek legkevesebb 70 millió koronára értékben eladhatók volnának.

A fölveendő kölcsön biztosítására szolgálna a város összes vagyona, a törlesztési részletek az évi költségvetésben biztosítottatnának.

Ezekben válaszol a tanács a berlini részvénytársaságnak. Arról tehát szerinte szó sem lehet, hogy a milliós építkezéseket egyszerűen kiadják a részvénytársaságnak. A tanács levele mégis azt jelenti, pályázzon a részvénytársaság és ha az ajánlata a legelőnyösebb lesz, akkor esetleg lehet beszélni arról, hogy a berlini részvénytársaság végezze a sok milliós építkezéseket.

magát aprólékos gondokkal egy-egy szerepre. Solymosinak jóformán alig volt festékes ládája. Bemártotta az ujját az egyik szomszédja, aztán másik szomszédja festékébe és egy vonás ide, egy oda az arcára és kész volt a maszkja. A jelmezeit se sokba vette, hamar ki volt elégíthető. Igen sokszor látta őt az ember erős töprengésben. De nem a szerepén törte a fejét.

Egyszer orfeumot alapított, egyszer színészkisegélyt, majd Debrecenben szónokiskolát, melyről elismerő bizonyítványokat kapott református papoktól, akik mint prédikátorok érdeklődtek módszere iránt. Egyszer román testvériségi politikai akciót kezdett, egyszer a horvátokat akarta a művészet útján szorosabban hozzánk csatolni (ez egyik nagy anyagi balsikere lett szegénynek); a mellett természetesen játszott nap-nap után, meg nem csökkent népszerűséggel.

És milyen skálája volt! A groteszk komikustól a jellemzőzésig, sőt a társalgó színészig, a burleszktől az operetthős-szenepig. A kornevillei harangok-ban a szerelmes Henry-t százszornál többször énekelte és a híres keringőt (Bejártam kétszer a világot) ugyan annyiszor kellett megismételnie. Hogy ez nem kicsi dolog és dícsőség volt, kitűnik abból, hogy közben egyszer jótékony célra Odry Lehel, Solymosi után pedig Vidor Pál énekelte, Odry gyönyörű hangjára még mindenki emlékszik; Vidornak pedig oly szívhez szóló meleg baritonja volt, melyhez szintén kevés foghatót hallottunk a színpadjainkon. És sem Odryval, sem Vidorral nem ismételtette meg a közönség a népszerű keringőt, melyet Solymositol mindenkor kétszer kívánt hallani.

Most, nyughatatlan csapongásának koronájánál, mikor már szerény nyugdíjas kenyerét ette, versírásra és emlékei megírására adta magát. Itt-ott megjelent versei és emlékeinek töredékei fognak megjelenni a könyvében, amelynek gondoljai nyugtalanították szegényt halálos ágyán. Szükséges-e, hogy a közönség pártfogásába ajánljuk — praesentem cadavere — a néhai kómikus művész ez irodalmi hagyatékát?

Természetesen, nem remekművek s mikor föl-fölkeresett egy-egy új versével, én súlyos kritikát gyakoroltam különben nem ritkán elmés, gyakran jóízű verses kísérletein. Most, hogy levágták a féllábát, mikor vigasztalni próbáltam, mosolyogva mondtam: Lásd, lásd, ez a memezis, most már nemcsak a versem jár, de magam is — jámbusban járok.

Pár év óta nyugdíjban volt, iskolájának, irodalmi kísérleteinek élt, följárta az Otthonba beszélgetni. Egyszer egy kis szélütés érte, amely beszédét nehezéssé tette. A féllábát

# Köttges Wally

operaénekesnő,

a berlini udvari opera tagja

# hangversenye Wilhelmus Henry

zongoraművész közreműködésével

1914. évi január hó 13-án, este fél 9 órakor, a „Tisza“-szálloda nagytermében.

Jegyek válthatók VARNAY L. hangverseny-irodájában Szegeden, Kárász-utca 9. .... Telefonszám: 81